

[Therkel Christensen]

Men når dette er sagt, må man også erindre om, at der altid har forekommet sådanne virksomhedslukninger og -konkurser. At antallet af disse er steget i takt med nedgangsperioden, burde ikke kunne undre nogen. Man kan vel endog gå så langt som til at sige, at med den manglende forståelse for industriens og den mindre og mellemstore selvstændige erhvervsdrivendes problemer, som man møder blandt nogle af dette tings medlemmer og blandt en del af vore fagforeningsledere her i landet, så må det undre, at antallet af disse lukninger ikke er blevet endnu større.

Centrum-demokraterne mener, at såvel eksportkredit- som miljøkreditordninger kan være medvirkende til at bevare danske virksomheders konkurrenceevne, ligesom vi ser positivt på statsbetalte ekspertkonsulenter, når disse virker for og efter ønske fra virksomhederne og ikke begynder at drive opøsende virksomhed, måske i egen interesse. Vi mener ikke generelt, at utidig indblanding i og politisk styring af virksomheder er ønskelig, men vi tror, at det er vigtigt at tilrettelægge lovgivningen på en sådan måde, at der ikke opstår skæve konkurrenceforhold og i øvrigt lægges hindringer i vejen for danske virksomheder, men således at de kan bevares og der bliver mulighed for at skabe nye.

Et godt eksempel på en lovgivning, som, hvis den vedtages i den foreslåede form, vil virke helt urimeligt konkurrenceforvridende, ja, måske endog få katastrofale følger for og føre til lukning af virksomheder, er lovforslag nr. L 106 om afgift af visse detailsalgspakninger, emballageafgiftsforslaget, som man også kalder det; det var det, vi havde til første behandling i sidste uge.

Desværre findes der allerede vedtagne love, som med lidt god eller rettere ond vilje kan fortolkes således, at de fører til lukning eller forhindrer udvikling af især mindre virksomheder. Det gælder bl. a. by- og landzoneloven, hvor vi på Fyn i den allerseneste tid har set eksempler på, at man fra amtets side optræder betydelig mere usmidigt, end man gør i kommunerne.

Endvidere vil jeg, især med henvisning til den ærede handelsministers indlæg, hvor det blev nævnt, at man gerne ville hjælpe virksomheder, der var truet af lukning, nævne et andet eksempel på en virksomhedslukning, nemlig i Sønderjylland, hvor told- og skatte-

myndigheder ikke har kunnet deltage i en frivillig akkord, som kunne have sikret 30-40 medarbejdere beskæftigelse fremover. Det ville have kostet det offentlige knap 150.000 kr., som man nu på en anden måde kommer til at betale mange, mange gange. Det kan forekomme paradoksalt, når man samtidig ofrer store beløb på andre arbejdsfremmende foranstaltninger.

Set i et lidt større perspektiv mener vi, at en forudsætning for bevarelse og styrkelse af vort erhvervsliv kræver, at der snarest tilrettelægges en energipolitik, som sikrer os varige og tilstrækkelige forsyninger. Vi må også sikre os stadig bedre transportmuligheder mellem landsdelene. Her tænkes især på den faste forbindelse over Store Bælt og på de bedst mulige forbindelser til vore mindre øer og til andre områder, hvor erhvervslivet i forvejen har særligt vanskelige vilkår.

Konklusionen må være, at der ikke findes en patentløsning mod virksomhedslukninger. Men en af de væsentligste forudsætninger for at undgå disse er, at det offentlige både gennem lovgivningen og gennem administrationen af denne lovgivning sikrer et godt arbejdsklima.

Ole Henriksen (SF):

Når virksomheder må lukke, er det ikke blot et anliggende for de virksomhedsejere og de beskæftigede lønmodtagere, som nok kan siges at være hårdt ramt, men det er også et spørgsmål, om ikke dette i lige så høj grad er et samfundsanliggende. Det er vel meget få virksomheder, som ikke under en eller anden form modtager støtte fra offentlige kasser, enten til etablering af nye virksomheder eller til driften af deres virksomhed. Man anslår, at ved f. eks. etablering af en ny virksomhed har det offentlige i hvert fald investeret ca. 25 pct. pr. arbejdsplads for at få en sådan virksomhed i gang. Det må derfor siges, at man har en meget stor interesse fra det offentlige side, når virksomheder lukker rundt omkring.

Man må også konstatere, at der er mange tabere i et sådant spil, når en virksomhed lukker. Det er ikke bare dem, der mister deres job. Det er også den kapital, som ofte ryger sig en tur, ikke alene privatkapital, men også offentlig kapital. Det er også den know-how, som er opbygget i virksomheden,